

Markedet for svinekød

Af chefanalytiker Karl Christian Møller, Danish Crown

Svineproducenternes økonomi har i de seneste 2 år været stærkt præget af finanskrisen og optakten til krisen. Vi står nu ved indgangen til en periode med recession som også kommer til at præge svineproducenternes økonomi. Som selskab har Danish Crown pligt til at optimere afsætningen og få det bedste ud af situationen. Det arbejdes der med i alle dele af koncernen. I artiklen vil jeg skrive om finanskrisen betydning for svineproducenternes økonomi, og om hvordan Danish Crown søger at optimere mulighederne på vores hovedmarkeder.

Den dårlige økonomi

Den dårlige økonomi startede i august 2007, da foderpriserne for den nye høst helt atypisk steg. Hvede steg i de kommende 6 måneder med 80 pct. Årsagen til prisstigningerne var små overgangslagre, dårlig høst og efterspørgsel efter stivelse fra især amerikanske ethanol-fabrikker. Dette er naturligvis en væsentlig forklaring, men man skal ikke undervurdere virkningerne af udviklingen op til finanskrisen. Alle råvarer steg - også priserne på energi og handelsgødning. De høje faktorpriser får landmænd i nogle områder til at spare på indsatsfaktorerne, og der har de høje priser på især gødning sikkert medvirket til den dårlige høst i 2007. Dermed oplevede danske svineproducenter som de første optakten til finanskrisen; det buldrende forbrug drevet af rigeligt likviditet og den deraf følgende ekstremt høje efterspørgsel efter råvarer.

Svineproducenterne blev i efteråret 2007 ramt af en livsfarlig cocktail, der på den ene

side medførte høje foderpriser, høje energipriser, høje lønstigninger og på den anden side var der et rigeligt udbud af svinekød både på det globale- og det europæiske marked. Dette førte til et voldsomt fald i bytteforholdet mellem indsatsfaktorer og salgsprodukter og mange har siden oplevede et kraftigt likviditetsdræn.

Den uholdbare situation førte til et produktionsfald i EU på 2 pct. i 2008, hvilket var nok til at markedet var klar til at give de noteringsstigninger, der hen af vejen kunne have givet balance i regnskabet. Danish Crown notering steg med 18 pct. i løbet af regnskabsåret 2007/08.

Finanskrisen og noteringsudviklingen

Det buldrende forbrug og de høje faktorpriser blev i efteråret 2008 afløst af finanskrisens negativ vækst og stigende ledighed. Forbrugerne mistede tilliden til fremtiden og så falder forbruget.

På højprismarkederne, hvor indkomsterne er høje, er forbruget af svinekød forholdsvis konjunkturuafhængig, men i nedgangsperioder vælger mange dog at lægge deres indkøb hos discountkæderne, og de er opmærksomme på at undgå spild og køber derfor kun det absolut nødvendige. Derfor er der et nedadgående prispres, som kan efterkommes ved at pakker gøres mindre og der køres kampagner med mængderabatter.

Slagteribranchen oplever nu, at det er vanskeligt at kreditforsikre kunder, og da vi ikke ønsker at løbe risiko for manglende betalinger, er vi nød til at afvise nogle kunder. Endvidere er mange kunder pga. likviditetsmangel tvunget til at nedbringe deres lagre. Det har dæmpet efterspørgslen de seneste måneder, men lagre kan kun reduceres en gang og virkningerne ventes neutraliseret i den kommende tid.

Interessante markeder i det kommende år

I 2009 vil markedet for svinekød være præget af de foregående års høje faktorpriser og den deraf følgende faldende produktion. Produktionen af svin falder nu overalt i EU, i Canada

og USA, så der er basis for noteringsstigninger i foråret. Størrelsen af stigningerne afhænger dog af efterspørgslen, som der hersker stor usikkerhed om. Nedenfor gives en oversigt over forventningerne til Danish Crowns hovedmarkeder.

Rusland

Svineproduktionen i Rusland stagnerer trods de senere års massive investeringer. Vi kan nu eksportere fra 4 slagterier, hvilket hjælper på den danske logistik og give os mulighed for at øge eksporten væsentligt. Finanskrisen har dog medført, at vi har vanskeligt ved at kreditforsikre mange russiske kunder, ligesom mange kunder ønsker at nedbringe deres lagre for at sænke deres kapitalbinding. Trods disse udfordringer burde Rusland få større betydning i det kommende år.

UK

I forhold til danske kroner er det britiske pund faldet med 12,6 pct. siden 1. oktober. Men da Storbritannien importerer store mængder svinekød fra Danmark, Holland og til dels Tyskland, som alle er bundet op til euroen, er det muligt at kompensere pundfaldet delvist. Dermed forbliver det britiske marked interessant. De engelske forbrugere er dog hårdt ramt af finanskrisen, og der er grænser for hvor høje prisstigninger, man kan komme igennem med uden at forbruget falder. Tulip Ltd. har tilendebragt integrationen af sidste års akquisition af Geo. Adams. Dette er gået rigtig godt og Geo. Adams har bidraget positivt til Tulip Ltd. indtjening i det første år. Tulip Ltd. har nu 20 fabrikker i England. Nogle er dedikerede små specialserier, og andre kan producere meget store tonnager til konkurrencedygtig pris. Inden for disse rammer er det muligt at øge produktionen til discountkæder i krisetider og stille om til specialproduktioner når økonomien atter retter sig.

Sverige

I februar åbner Danish Crowns en nye terminal i Jönköping i Sverige. Herfra vil vi servicere Sveriges tredje største detailkæde Axfood med detailpakket kød. Hovedparten ►

- ▶ af råvarerne skal være svenske, der vil dog også skulle importeres svinekød - og der står Danish Crown naturligvis i en stærk position. Købet af de svenske slagterier KLS og Ugglarps i 2007 og bygningen af terminalen i Jönköping bidrager til, at Sverige med sine 9 mio. indbyggere kan udvikle sig til et hjemmemarked for Danish Crown.

Den japanske yen er steget med 28,5 pct. siden 1. oktober, samtidig er dollar steget med 9 pct. Det stiller os gunstigt overfor japanske kunder og forbedrer vores konkurrencekraft i Japan i forhold til amerikanske konkurrenter. Afsætningen har været præget af, at kunderne har nedbragt lagrene, men markedet tegner attraktivt i 2009.

Den stigende dollar- og yen kurs styrker Danish Crown konkurrenceevne i forhold til slagterier, der overvejende afsætter deres produkter på det europæiske marked.

Efter massive sygdomsproblemer er svineproduktionen på 2 år steget med 8 pct. til 46.000 mio. kg. i Kina. Hidtil har ændringer i produktion og forbrug ikke haft betydning for Kinas import og eksport. Kineserne har spist det kød der blev produceret. Ikke mere. Ikke mindre. Tiderne skifter og trods stigende produktion fordoblede Kina importen i 2008 til 2.000 mio. kg. Vi har udnyttet de nye muligheder og kan konstatere, at udover stigende mængder så sker der også en positiv udvikling i de udskæringer, der har det kinesiske markeds interesse.

Over alt i EU er landmænd pressede og produktionen falder. De seneste tællinger viser, at avlsbestanden i Tjekkiet er faldet med 24 pct., Polen med 23 pct., Ungarn med 10,4 pct. Samlet set ventes produktionen i EU at falde med 2,7 pct. Under normale omstændigheder vil et så kraftigt besætningsfald få priserne til at stige lodret.

To forhold betyder, at svinekødprisen kun vil stige moderat i 2009. Det har nemlig, ikke overraskende, vist sig, at det er de ringeste søer og de ringeste svineproducenter der er forsvundet, så produktionen er ikke faldet så meget som nedgangen i avlsbesætningerne kunne skabe forventning om. Dertil kommer det faldende forbrug.

Selvom noteringen er startet svagt i 2009 er der dog grund til optimisme længere hen på året og fordelene af en langsommere noteringsstigning er jo, at produktionen ikke stiger hurtigt. Dette kan forlænge perioden med en høj notering. Efterspørgslen efter smågrise fra resten af Europa vidner også om, at producenter i andre lande i 2009 forudser et fornuftigt forhold mellem prisen på svinekød og omkostningsposter som renter, energi og foder. ■